

Processplan, strategiarbete

Bakgrund

Studieförbundet Vuxenskolan bär på en fantastisk vision och värdegrund.

Vår vision är ett samhälle där varje människa växer genom kunskap, insikt och delaktighet.

Vår värdegrund hävdar principen om människors lika värde baserat på de grundläggande mänskliga rättigheterna. Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor. Den utgår från individens rättigheter och skyldigheter att som aktiv medborgare ta ansvar för en samhällsutveckling som stärker den liberala demokratin.

Både visionen och värdegrunden är delar av det idéprogram som fastställdes av förbundsstämman 2017. Det är nu hög tid att ta fram en långsiktig strategi som kan göra att visionen och värdegrunden får ännu större genomslag.

Nuvarande strategisk plan, beslutad av förbundsstämman 2019, är i mångt och mycket en förlängning av den strategiska plan som beslutades av förbundsstämman 2015. Det senaste mer genomgripande utvecklingsarbete som gjorts inom SV är arbetet kopplat till den omorganisation som trädde i kraft vid årsskiftet 2011/2012 då SV gick från att vara en treledsorganisation med knappt 200 avdelningar till att bli en tvåledsorganisation med cirka 30 avdelningar.

En strategi som ska få ett brett genomslag och möjliggöra genomarbetade och omfattande förändringar behöver vara väl processad. Förbundsstyrelsen har därför beslutat om ett strategiarbete som kommer att pågå i nästan tre år, fram till förbundsstämman 2023.

Strategiarbetet genomförs med fyra huvudsakliga faser, se nedan. Efter detta väntar det viktigaste arbetet, som kan beskrivas som en femte fas: Att implementera strategin i hela organisationen för att optimera genomslaget.

Viktiga styrande principer för arbetet

Strategiarbetet ska genomsyras av fyra viktiga styrande principer:

- Strategiarbetet ska utgå från SV:s uppdrag och varför vi finns
- Strategiarbetet ska vara utmanande och nytänkande
- Strategiarbetet ska vara inkluderande och skapa förutsättningar för ett väl förankrat resultat
- Strategiarbetet ska vara utåtblickande, inkludera forskning och utgå från den enskilda deltagarens behov

Viktiga områden att belysa i strategiarbetet

Några viktiga områden att belysa i strategiarbetet är dessa:

- SV:s uppdrag, identitet och verksamhet
- SV:s förhållningssätt/relation till sig själv, samhället, det offentliga och omvärlden

- SV:s organisation

Strategiarbetets fyra huvudsakliga faser

Strategiarbetet genomförs med fyra huvudsakliga faser:

- **Fas 1: Insamling.** Pågår i huvudsak under perioden september 2020-april 2021. I denna fas samlas data in, sammanställs och presenteras i en nulägesanalys.
- **Fas 2: Dialog.** Pågår i huvudsak under perioden maj 2021-mars 2022. I denna fas är fokus på dialog mellan förtroendevalda, medarbetare samt företrädare för grund- och medlemsorganisationer.
- **Fas 3: Förbereda förslag.** Pågår i huvudsak under perioden april 2022-april 2023. I denna fas är fokus på att förbereda konkreta förslag för beslut på förbundsstämman i maj 2023.
- **Fas 4: Beslut.** Besluten med anledning av strategiarbetet fattas på ordinarie förbundsstämma i maj 2023 samt vid behov på en extrastämma i oktober 2023.

Fas 1: Insamling (september 2020-april 2021)

Fas 1 handlar om att samla in data, sammanställa den och presentera den i en nulägesanalys som kan skapa goda förutsättningar för dialogen i fas 2.

Nulägesanalys september-februari 2021

Själva tiden för insamling av data och sammanställning av nulägesanalys är september 2020-februari 2021.

Nulägesanalysen bör beröra följande:

Område	Innehåll
SV	<ul style="list-style-type: none"> • Enkät till cirkeldeltagare och cirkelledare • Enkät till grund- och medlemsorganisationerna regionalt • Verksamhetsstatistik • Ekonomisk statistik • Rapporten från förbundsstyrelsens avdelningsbesök, januari-april 2020 • Enkäten om Ett SV, april 2020 • Enkäten om förbundets ansvar och uppdrag, sommaren 2020 • Konsekvensanalys kring eventuellt byte av namnet Studieförbundet Vuxenskolan, januari 2020 • Rapporten om vilka personer SV inte når idag, juni 2020 • Fokusgrupper med personer vi idag inte når • Mm
Folkbildningen i Sverige	<ul style="list-style-type: none"> • Folkbildningens utveckling • Folkbildningens vägvalsfrågor

Civilsamhället i Sverige	<ul style="list-style-type: none"> • Samla in och sammanställa aktuell forskning
Offentlig sektor i Sverige	<ul style="list-style-type: none"> • Allmän data från SKR • Folkbildningsrelaterad data från FBR (kvantitativ analys) • SV:s kännedom-undersökning 2019 • Kvalitativ studie gentemot ett fåtal aktörer
Andra nordiska länder	<ul style="list-style-type: none"> • Hur är folkbildningen organiserad i andra nordiska länder? • Vilka goda exempel på syften/uppdrag/verksamhet kan lyftas fram?
Allmänheten i Sverige	<ul style="list-style-type: none"> • SV:s kännedomundersökning 2019

Förbundsstyrelsemöten till och med januari 2021

När olika delar av nulägesanalysen blir klara presenteras de löpande för förbundsstyrelsen. Så har till exempel redan kännedomundersökningen (september 2019) och rapporten om vilka personer SV inte når idag (juni 2020) redan presenterats för styrelsen. En samlad nulägesanalys presenteras på ledningskonferensen i mars 2021, men på det här sättet får förbundsstyrelsen möjlighet att få till sig olika bilder under resans gång.

Ledningskonferens mars 2021

På ledningskonferensen med förbundsstyrelsen, avdelningsordförandena och avdelningscheferna i mars 2021 presenteras den samlade nulägesanalysen.

Förarbete inför fas 2 mars 2021-april 2021

När nulägesanalysen är klar går det att börja planera vilka olika frågeställningar som ska lyftas under de olika aktiviteterna i fas 2.

Förbundsstyrelsemöte april 2021

Här stäms de olika frågeställningar av som ska lyftas under de olika aktiviteterna i fas 2.

Fas 2: Dialog maj 2021-mars 2022

Fas 2 handlar om dialog mellan förtroendevalda, medarbetare samt företrädare för grund- och medlemsorganisationer, en dialog som kan skapa goda förutsättningar för att i fas 3 förbereda förslag.

Strategiarbetet kommer att vara ett givet ämne på många möten under den här fasen. Nedan listas några särskilt identifierade nyckelaktiviteter som kommer att ha strategiarbetet i fokus. Sammanställningen lyfter vilka som deltar vid de olika

aktiviteterna. Vilka frågeställningar som det kommer att föras dialog kring beror på utfallet av nulägesanalysen i fas 1.

Förbundsstämman maj 2021

Förbundsstämman inleds med en gemensam del för stämmans ombud och de medarbetare som deltar på kompetensforum som arrangeras i anslutning till förbundsstämman. Fokus är på stor interaktivitet. Sammanlagt väntas 700 personer delta.

Målgrupper: Förtroendevalda, medarbetare, företrädare för grund- och medlemsorganisationer.

Förbundsstyrelsemöte september 2021

Förbundsstyrelsens ledamöter riskerar i olika processer att hamna i ett läge där de faciliterar andras deltagande och slussar andras rapporter och åsikter vidare utan att själva diskutera. Men på det här mötet tidigt i dialogfasen har förbundsstyrelsen också ett längre pass om själva sakfrågorna, med fokus på dialog utifrån styrelseledamöternas egna uppfattningar.

Målgrupp: Förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsens avdelningsbesök oktober-november 2021

Förbundsstyrelsen brukar göra avdelningsbesök vartannat år (på vårvintern jämna år) för att föra dialog med avdelningsstyrelsens ledamöter. Styrelsen gör nu besöken redan på hösten för att inleda dialogen i ett tidigt skede.

Målgrupp: Avdelningsstyrelserna.

Förtroendemannakonferens december 2021

När förbundsstyrelsens avdelningsbesök är genomförda och kan summeras träffar förbundsstyrelsen avdelningsordförandena på den årliga förtroendemannakonferensen för dialog utifrån vad som kommit fram under besöken.

Målgrupp: Avdelningsordförandena.

Digitala studiecirklar för medarbetare oktober-januari 2021

Alla SV:s medarbetare bjuds (i avdelningarnas och regionförbundens fall efter samtycke från avdelningschef/regionchef) in att delta i varsin digital studiecirkel om tre träffar. Med tio deltagare i varje cirkel skulle SV med sina cirka 900 deltagare kunna bedriva 90 cirklar om strategiarbetet.

Målgrupp: Medarbetare.

Rundabordsamtal med grund- och medlemsorganisationer januari 2022

Förbundsstyrelsen har ett tvådagarsmöte i januari. Ledande företrädare för grund- och medlemsorganisationer bjuds in att delta under två timmar + lunch i anslutning till detta möte för ett rundabordsamtal med förbundsstyrelsen.

Målgrupp: Företrädare för grund- och medlemsorganisationer.

Ytterligare aktiviteter utifrån behov februari-mars 2022

Det första steget i fas 3 är att deltagarna på ledningskonferensen i april 2022 ska ha en samsyn om SV:s uppdrag. Vilka ytterligare aktiviteter som ska genomföras

under perioden februari-mars 2022 beror på vad som kommit fram så långt under dialogfasen och vad som bedöms behövas för att skapa samsyn.

Som en jämförelse kan nämnas det arbete som SV:s förbundskansli genomför under sommaren 2020 med samtal med samtliga avdelningsordförande och avdelningschefer om det övergripande verksamhetsmålet, utifrån vad som kommit fram under förbundsstyrelsens avdelningsbesök vårvintern 2020. Detta för att möjliggöra ett handslag om arbetet med verksamhetsmålet på ledningskonferensen i september 2020.

Avdelningscheferna är målgrupp för de digitala studiecirkelarna precis som alla andra medarbetare. Strategiarbetet kommer också att lyftas på chefskonferenserna, då med fokus på processen.

Fas 3: Förbereda förslag (april 2022-april 2023)

Fas 3 handlar om att förbereda förslag som kan skapa goda förutsättningar för beslut på förbundsstämman i maj 2023.

Nedan listas ett antal identifierade aktiviteter/processer för att förbundsstyrelsen på styrelsemöte i april 2023 ska kunna fatta beslut om förslag att lägga fram till förbundsstämman för beslut.

Samsyn om uppdraget på ledningskonferens april 2022

En nyckel för det fortsatta arbetet med beredandet av förslag är att det finns en samsyn om SV:s uppdrag. Aktiviteterna i fas 2 syftar till att identifiera och skapa förutsättningar för denna samsyn. Ledningskonferensen med förbundsstyrelsen, avdelningsordförande och avdelningschefer i april 2022 blir tillfället att stämma av och få bekräftad bilden av SV:s uppdrag. Det handlar då inte om något formellt beslut, utan om att få en samsyn bekräftad som grund för fortsatt arbete.

Organisationsutredning maj-oktober 2022

Utifrån bilden av SV:s uppdrag på ledningskonferensen i april 2022 är det tid att göra en utredning av SV:s organisation, vad avser organisationsled samt deras respektive uppdrag och relationer sinsemellan. Denna utredning bör göras av externa personer som står fria från olika intressen inom SV.

Ungefärlig tidsplan för utredningens arbete:

- Utredarna bör vara inlästa inför ledningskonferensen i april 2022 och delta på konferensen för att lyssna in diskussionerna där.
- Efter inläsning och inlyssning bedriver utredarna utredningen under perioden maj-oktober 2022.
- Normalt genomförs en chefskonferens i september, men detta år avsätts bara kortare tid för enbart chefskonferens och resterande tid genomförs istället en **strategikonferens i september** där även förbundsstyrelsen, avdelningsordförandena och företrädare för grund- och medlemsorganisationerna deltar förutom avdelningscheferna. Konferensen blir ett tillfälle för utredarna att stämma av sitt arbete så långt.
- Förbundsstyrelsen får slutrapporten och diskuterar den vid **förbundsstyrelsemöte i slutet av oktober/början av november 2022**.

- Avdelningsordföranden får slutrapporten och diskuterar den vid **förtroendemannakonferens i slutet av november 2022.**

Stadgegrupp december 2022-mars 2023

Utifrån organisationsutredningens rapport och de diskussioner som förts om den på förbundsstyrelsemöte och förtroendemannakonferens tillsätter förbundsstyrelsen (i slutet av november) en stadgegrupp som får i uppdrag att ta fram förslag till reviderade stadgar inför förbundsstämman i maj 2023. Arbetet stäms av med remiss och på ledningskonferensen i mars 2023. Stadgegruppen får en kort tid att arbeta, men frågorna har diskuterats under lång tid.

Budgetgrupp december 2022-mars 2023

Utifrån organisationsutredningens rapport och de diskussioner som förts om den på förbundsstyrelsemöte och förtroendemannakonferens tillsätter förbundsstyrelsen (i slutet av november) en budgetgrupp som får i uppdrag att ta fram förslag till förbundsledets andel av statsanslaget samt andra beslut i framåtsyftande ekonomiska frågor inför förbundsstämman i maj 2023. Arbetet stäms av på ledningskonferensen i mars 2023. Budgetgruppen får en kort tid att arbeta, men frågorna har diskuterats under lång tid.

Förbundsstyrelsemöte april 2023

Förbundsstyrelsen fattar beslut om förslag till förbundsstämman 2023; bland annat förslag till strategi för Studieförbundet Vuxenskolan fram till 2030, förslag till stadgar (som då kan innebära förändringar vad avser SV:s syfte och organisation) samt förslag till förbundsledets andel av statsanslaget samt andra beslut i framåtsyftande ekonomiska frågor.

Fas 4: Beslut (maj och eventuellt oktober 2023)

Besluten med anledning av strategiarbetet fattas på ordinarie förbundsstämma i maj 2023 samt vid behov på en extrastämma i oktober 2023.

Den ordinarie förbundsstämman i maj 2023 är suverän att fatta slutgiltiga beslut i alla frågor som berör strategiarbetet utom en: Om förbundsstämman vill ändra syftesparagrafen, §1, i SV:s stadgar krävs beslut vid två på varandra följande förbundsstämmor, varav den ena förbundsstämman måste vara ordinarie. Detta, att det för denna paragraf krävs beslut på två stämmor, gäller oavsett med vilken majoritet beslutet fattas på den första stämman.

Beslutande stämmor för strategiarbetet blir därmed dessa:

Ordinarie förbundsstämma i maj 2023

Här fattas beslut om strategi för Studieförbundet Vuxenskolan fram till 2030, stadgar (som då kan innebära förändringar vad avser SV:s syfte och organisation), förbundsledets andel av statsanslaget samt andra framåtsyftande ekonomiska frågor. Om stämman vill ändra §1 i SV:s stadgar krävs utöver denna stämma en extrastämma.

Eventuell extrastämma i oktober 2023

Om den ordinarie förbundsstämman i maj 2023 beslutar om ändring av §1 i SV:s stadgar kallar förbundsstyrelsen till en extrastämma i oktober 2023 för att få beslutet konfirmerat. Denna stämma skulle kunna genomföras digitalt.

Rollfördelning

Strategiarbetet genomförs, med processplanen som grund, inom ramen för SV:s linjeorganisation. Detta stärker strategiarbetets legitimitet och skapar goda förutsättningar för implementeringen av strategin efter stämmans beslut.

Att strategiarbetet genomförs inom ramen för SV:s linjeorganisation innebär att det är förbundsstyrelsen som har det övergripande ansvaret och förbundschefen som ansvarar för det dagliga arbetet.

Förbundschefen rapporterar löpande arbetet till förbundsstyrelsen som i olika steg, i linje med processplanen, fattar beslut för att ta processen vidare.

Kommunikation

Till strategiarbetet kopplas en omfattande kommunikation såväl internt som externt under hela processen. Syftet med den interna kommunikationen är att öka delaktigheten i arbetet och förstärka förankringen av resultatet samt öka stoltheten över SV. Syftet med den externa kommunikationen är att skapa en nyfikenhet kring SV och stärka SV:s varumärke.

För kommunikationsarbetet tas en särskild kommunikationsplan fram.

